

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

кафедра публічно-правових дисциплін

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ ВИКОНАННЯ АУДИТОРНОЇ ТА
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ**

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНОЛОГІЯ»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	08 Право
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	081 Право
Освітня програма	«Право»
Тип дисципліни	Вибірковий компонент 10 (ОП «Право», 2022 р.)

Біла Церква-2022

УДК 342

Рекомендовано науково-методичною
комісією Білоцерківського НАУ
(Протокол № 6 від 07.04.2022 р.)

Рецензент:

Н.І. Бровко д.ю.н., доцент, завідувач кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін БНАУ.

Сімакова С.І. Методичні вказівки для виконання аудиторної та самостійної роботи навчальної дисципліни «Кримінологія» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право», ОП Право.

Укладач : Світлана Іванівна Сімакова - Біла Церква: БНАУ, 2022. – 31 с.

Методичні вказівки для виконання аудиторної та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Кримінологія» спрямовані на активізацію освітньої діяльності в умовах змішаного навчання. Рекомендації вміщують: основні положення робочої програми освітнього компоненту «Кримінологія», перелік практичних занять, орієнтовну тематику для індивідуальних завдань, теми для самостійної роботи здобувача вищої освіти, перелік запитань до підсумкового контролю.

Методичні рекомендації адресовані здобувачам юридичних спеціальностей.

© Сімакова С.І. 2022
© БНАУ, 2022

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка	4
2. Компетентності (КС,ЗК).....	5
3. Результати навчання.....	6
4. Програма навчальної дисципліни	7
5. Структура початкової дисципліни.....	7
6. Зміст навчальної дисципліни	9
7. Теми практичних занять	10
8. Самостійна робота	10
9. Тексти для підсумкового контролю	11
10. Індивідуальні завдання	15
11. Теми презентацій	16
12. Ситуативні завдання	17
13. Задачі для самостійного опрацювання	19
14. Принципи і види контролю знань здобувачів.....	20
15. Форми поточного та підсумкового контролю.....	21
16. Засоби оцінювання результатів навчання.....	21
17. Критерії оцінювання результатів навчання	22
18. Шкала оцінювання	23
19. Орієнтовний перелік запитань до заліку.....	24
20. Методичне забезпечення.....	28
21. Рекомендована література	28
22. Інформаційні ресурси	30

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Кримінологія є однією з навчальних дисциплін, що передбачена для вибіркового вивчення при підготовці фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» у Білоцерківському національному аграрному університеті. Засвоєння здобувачами вищої освіти матеріалу цієї дисципліни становить фундамент професійної підготовки юриста.

Кримінологія є загальнотеоретичною наукою про злочинність і має безпосереднє практичне значення. Кримінологічні знання використовуються в усіх науках кримінального циклу, законотворчій діяльності, програмуванні протидії злочинам та в багато чому обумовлюють кримінальну політику держави.

Метою викладання навчальної дисципліни «Кримінологія» є формування фахово підготовлених високо освічених спеціалістів-юристів, спроможних здійснювати на належному рівні юридичне забезпечення у різних галузях та сферах суспільного життя.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Кримінологія» є чотири групи соціальних явищ: 1) злочинність; 2) особистість злочинця; 3) причини та умови злочинності; 4) попередження (профілактика) злочинності

Основними завданнями вивчення дисципліни «Кримінологія» є:

- формування у студентів науково обґрунтованих уявлень про сучасний стан злочинності в Україні та світі, про її тенденції та фактори, що впливають на її структуру та динаміку, особу злочинця та його характерні риси, а також про систему заходів боротьби зі злочинністю і окремими її видами;

- прищеплення навичок самостійного комплексного аналізу кримінальної ситуації, організації і безпосередньої реалізації заходів профілактики злочинів на локальному рівні.

Передумовою до вивчення базової навчальної дисципліни «Кримінологія» є оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін «Конституційне право України», «Теорія держави і права», «Адміністративне право», «Кримінальне право».

КОМПЕТЕНТНОСТІ

Вивчення дисципліни «Кримінологія» знаходиться у контексті оволодіння наступними компетентностями відповідно до зазначених в освітній програмі за спеціальністю 081 – Право:

Інтегральна	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів правових та політичних інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні	ЗК 1. Здатність до абстрактного, логічного та критичного мислення, аналізу і синтезу.
	ЗК 2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК 3 Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК 7 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
Фахові	СК 12 Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
	СК 13 Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю «Право» відповідно до освітньо- професійної програми	Результати навчання з дисципліни «Кримінологія»
РН 2	РН 2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв’язання.
РН 3	РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел
РН 4	РН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
РН 5	РН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
РН 7	РН 7. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.
РН 8	РН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
РН 13	РН 13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.
РН 17	РН 17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.
РН 18	Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів
РН 20	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів суспільного життя.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНОЛОГІЯ»

Змістовий модуль 1. Поняття Кримінології та її основних складових.

Тема №1 Поняття, завдання, функції кримінології у системі юридичних наук

Тема № 2 Методика кримінологічних досліджень

Тема № 3 Поняття злочинності та її показники

Тема № 4 Правова статистика і її застосування у кримінології

Тема № 5 Індивідуальна злочинна поведінка

Тема №6 Віктимологічний аспект конкретного злочину

Тема №7 Кримінологічне планування і прогнозування попереджувальної діяльності

Module 2. Course and factors of the specific types of crimes

Topic № 8 Economic crimes and prevention

Topic № 9 Crimes related to drug abuse and prevention

Topic № 10 Female delinquency: key concepts and prevention

Topic № 11 Juvenile delinquency: key concepts and prevention

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНОЛОГІЯ»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		Л	П	лаб.	кур	с. р.		Л	п	лаб	Кур	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Поняття Кримінології та її основних складових												
Тема № 1 Поняття, предмет та система Кримінології. 1.1. Історія розвитку та сучасний стан Кримінології	8	3	3			2	10	2	2			6
Тема № 2 Методика кримінологічних	8	3	3			2	8		2			6

досліджень												
Тема № 3 Злочинність та її показники. Латентна злочинність. 3.1. Причини та умови злочинності. Протидія злочинності. 3.2. Особа злочинця. Соціальне та біологічне в особі злочинця	8	3	3			2	10	2	2			6
Тема № 4 Правова статистика і її застосування у кримінології	8	3	3			2	10	2	2			6
Тема №5 Індивідуальна злочинна поведінка	8	3	3			2	8		2			6
Тема №6 Віктимологічний аспект конкретного злочину	8	3	3			2	6					6
Тема №7 Кримінологічне планування і прогнозування попереджувальної діяльності	8	3	3			2	10	2	2			6
Разом за змістовим модулем 1	56	21	21			14	62	8	12			42
Module II												
Module II : Course and factors of the specific types of crimes												
Topic № 8 Economic crimes and prevention	8	3	3			2	7	7	1			6
Topic № 9 Crimes related to drug abuse and prevention	8	3	3			2	7	7	1			6
Topic № 10 Female delinquency: key concepts and prevention	10	3	5			2	6	6				6
Topic № 11 Juvenile delinquency: key concepts and prevention	8	3	3			2	6	6				6
Разом за змістовим модулем 2	34	12	14			8	26	26	2			24

							підсумковий контроль – залік (2 год.)					
Всього	90	32	32			26	90	8	13			69

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНОЛОГІЯ»
Лекції

Назви змістових модулів і тем	
Модуль 1	
Змістовий модуль 1. Поняття Кримінології та її основних складових	
Тема № 1 Поняття, предмет та система кримінології. 1.1. Історія розвитку та сучасний стан кримінології. Система кримінології. Предмет кримінології.	2
Тема № 2 Методика кримінологічних досліджень. Використання основних методів під час кримінологічних досліджень	3
Тема № 3 Злочинність та її показники. Латентна злочинність. 3.1. Причини та умови злочинності. Протидія злочинності. 3.2. Особа злочинця. Соціальне та біологічне в особі злочинця	3
Тема № 4 Правова статистика і її застосування у кримінології. Етапи статистичного дослідження у кримінології. Значення правової статистики.	3
Тема № 5 Індивідуальна злочинна поведінка. Види індивідуальної злочинної поведінки.	3
Тема №6 Віктимологічний аспект конкретного злочину. Поняття віктимології. Поняття жертви злочину, потерпілого від злочину.	3
Тема №7 Кримінологічне планування і прогнозування попереджувальної діяльності. Етапи попереджувальної діяльності. Значення кримінологічного планування та прогнозування.	3
Разом за змістовим модулем 1	20
Module II : Course and factors of the specific types of crimes	
Topic № 8 Economic crimes and prevention 1.Concept of economic crime and new trends in economic crime control 2.Economic delinquency : main issues in Ukraine.3.Corruption as one of the causes and factors of criminal economic offences in Ukraine	3

Topic № 9 Crimes related to drug abuse and prevention 1. Concept of drugs in Ukraine and their types.2. Measures to combat drug abuse. 3. Exemption from criminal liability.4.Ukraine’s International cooperation in the field of drugs. 5.The Strategy of the State Policy Regarding Drugs (Narcotics) until the year 2020	3
Topic № 10 Female delinquency: key concepts and prevention 1. Criminological characteristics of female delinquency. 2.Causes and factors of female delinquency.3. Measures to prevent female delinquency. 4. Domestic violence	3
Topic 11 Juvenile delinquency: key concepts and prevention 1.Criminological characteristics of juvenile delinquency.2.Causes and factors of juvenile delinquency. Juvenile delinquency control measures	3
Разом за змістовим модулем 2	12
Разом	32

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття, завдання, функції кримінології у системі юридичних наук	3
2	Методика кримінологічних досліджень	3
3	Поняття злочинності та її показники.	3
4	Правова статистика і її застосування у кримінології	3
5	Індивідуальна злочинна поведінка	3
6	Віктимологічний аспект конкретного злочину	3
7	Кримінологічне планування і прогнозування попереджувальної діяльності	3
8	Economic crimes and prevention	3
9	Crimes related to drug abuse and prevention	3
10	Female delinquency: key concepts and prevention	3
11	Juvenile delinquency: key concepts and prevention	2
12	Разом	32

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Вивчення практики боротьби з організованою злочинністю кримінально-правовими заходами.	2
2	Поняття економічної злочинності по розробках вчених кримінологів і практичної діяльності правоохоронних органів.	2
3	Характеристика діяльності окремих суб'єктів протидії злочинності неповнолітніх за матеріалами узагальненої практики.	2
4	Сучасний стан і тенденції злочинності у зарубіжних країнах.	2
5	Історія зарубіжних концепцій причин злочинності. Характеристика біосоціальних теорій, та їхні представники.	2
6	Соціологічний напрям у зарубіжній кримінології. Біологічний напрям пояснення причин злочинності.	2
7	Історія розвитку біологічного та соціологічного напрямів у зарубіжній кримінології.	2
8	Історія розвитку вчень про злочинність її попередження в конкретних працях філософів і юристів.	2
9	Характеристика співвідношення соціального і біологічного в особистості злочинця в світлі нових досліджень з цієї проблеми.	2
10	Проблемні питання, щодо визначення загальних причин злочинності.	4
11	Злочинність як певна суспільна система.	2
12	Характеристика сучасного стану кримінологічної науки на базі реферування нових робіт вітчизняних та зарубіжних кримінологів.	2
13	Характеристика профілактичної діяльності різних суб'єктів попередження на базі вивчення їх практичної діяльності.	2
14	Разом	26

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань

Тексти до підсумкового контролю

Economic crimes and prevention

1. Economic delinquency is a combination of different types of deliberate attacks on economic relations, protected by the state regardless of the ownership and activities

of entities that perform certain functions in the production, exchange, service, and those related to the regulation of this activity.

2. There are seven main types of economic crime :

1. Corruption
2. Fraud
3. Tax Evasion
4. Counterfeiting
5. Trafficking of Human Beings
6. Drugs Trafficking
7. Money Laundering

3. Shadow economy. The process of the growth of the “shadow economy” has increased to half the legal economy, according to the opinion of the specialists.

4. Criminals own a considerable capital, using corrupted State executives: they are striving for political power, possibly to influence the economic and political development of the State.

5. Corruption is the one most major reason which favours the growth of crime in the country.

6. Organised delinquency. The most dangerous manifestation of the economic criminality is its organised form, a view appreciated by Parliament and Government.

7. Organised criminal groups on the territory of Ukraine dominate in spheres of black market such as drug dealing, illegal car trading, and particular kinds of smuggling.

8. Money laundering. Though there is no evidence about how much money is laundered, either generally or in the Ukraine particularly, banking is obviously a sphere where substantial domestic and international laundering can take place.

9. Corruption as one of the causes and factors of criminal economic offences in Ukraine- Кору́пція одна із причин і умов вчинення економічних злочинів.

10. The word “*corruption*” derives from the Latin word “*corrumpere*” that means “*to spoil*”. Corruption is an unlawful activity when officials use their rights and opportunities for personal enrichment, bribery and corruption of public and political figures.

11. Bribery (укр. *хабарництво*) means promising, offering or providing any benefit which affects the final decision of the official.

12. Squandering (укр. *розбазарювання*) means theft of resources by people in authority who control the valuables.

- 13.** Fraud (укр. *шахрайство*) means misrepresentation or deceiving a person intentionally to gain an unfair or illegal benefit for oneself or the third party.
Шахрайство (обман або введення в оману людини з метою особистої вигоди або вигоди третьої сторони).
- 14.** Extortion (укр. *здирицтво*) means forcing a person to pay money or provide other valuables in exchange for certain actions or inactions.
- 15.** Abuse means use of authority for granting undue privileges, or vice versa discrimination of human rights for personal gain or benefits.
- 16.** Receiving illegal benefits or values occurs when an official receives something valuable from anyone who would like to receive the state order.
- 17.** Illegal donations and contributions mean receiving money in exchange for loyalty towards the person who contributes.

Crimes related to drug abuse and prevention

- 1.** In pharmacology, a pharmaceutical drug, also called a medication or medicine, is a chemical substance used to treat, cure, prevent, or diagnose a disease or to promote well-being.
- 2.** Drugs under international control include amphetamine-type stimulants, coca/cocaine, cannabis, hallucinogens, opiates and sedative hypnotics. Countries have decided to control these drugs because they pose a threat to health.
- 3. The types of drugs :**
- Cannabis
- Cocaine
- Ecstasy
- Hallucinogens
- Heroin
- Methamphetamine
- 4.** Cannabis is a tobacco-like greenish or brownish material made up of the dried flowering tops and leaves of the cannabis (hemp) plant.
- 5.** Cocaine is a white or off-white powder that acts as a powerful stimulant. In its pure form, cocaine is extracted from the leaves of the coca plant. Crack is cocaine that has been further processed with ammonia or sodium bicarbonate (baking soda) looks like small flakes or rocks.
- 6.** Ecstasy is a psychoactive stimulant. In fact, the term "ecstasy" does not refer to a single substance, but rather to a range of substances similar in chemistry and effects.

It is usually distributed as a tablet or pill but can also be powder or a capsule. Tablets can be of many different shape and size.

7. LSD is a semi-synthetic drug derived from lysergic acid, which is found in a fungus that grows on rye and other grains.

8. Heroin is an addictive drug with painkilling properties processed from morphine, a naturally occurring substance from the Asian opium poppy plant.

9. Methamphetamine is part of the group of drugs called amphetamine-type stimulants (ATS). It is a synthetic drug that is usually manufactured in illegal laboratories. Methamphetamine comes as powder, tablets or as crystals that look like shards of glass.

10. The Criminal Code of Ukraine provides a special type of exemption from criminal liability for crimes related to trafficking drugs, psychotropic substances, their analogues or precursors.

11. Notably, the exemption from criminal liability is granted only on condition that the offender voluntarily handed over the drugs, psychotropic substances or their analogues, revealed the source for the purchase of these substances, or collaborated with the police on the resolution of drug trafficking crimes.

12. An individual is exempted from criminal liability if he/she voluntarily contacted the healthcare facility and started drug use treatment.

Juvenile delinquency : key concepts and prevention

1. The analysis of the criminological data shows that juvenile delinquency is a part of crime in general, but due to the presence of specific features it is considered to be an independent object of criminological studies.

2. Before coming of age girls and boys have less understanding of the world.

3. Most of the delinquent teenagers belong from low social, economical or psychological background.

4. Some of the most common causes of juvenile delinquency are as follows:

- Family
- Personal Reasons
- Peer group influence:
- Society

5. Often the cause of juvenile delinquency is economic problems in family.

6. Youth from families of poor economical status easily get involved in criminal activities.

7. Psychological problems in parents or siblings can also be a risk factor of juvenile delinquency.

8. In many families parents or elder siblings are involved in various social problems.

9. Children and youth learn what they see in their family.

10. Parenting style also matters and many researchers say that it is one of the biggest reason why teens commit crime.

11. Drug use in youth can be dangerous as it can lead to committing violent crimes.

Female delinquency : key concepts and prevention

1. Traditionally, the perpetration of crime has been regarded as the prerogative of the male; criminal activity has been seen as aggressive and masculine.

2. Scientists believe that few women are inclined to criminal behaviour.

3. Such atypical cases are explained as deviance from traditional female roles.

4. One of the accepted assumptions as to female delinquency is that women are more law-abiding than men and this assumption is supported by both statistical data and unofficial evidence.

5. Women tend to commit non-violent offences.

6. **There are various causes of female delinquency. The main ones are :**

1. Physiological causes.

2. Psychological causes.

3. Economic causes.

4. Educational causes.

5. Political causes.

7. Women usually do not commit violent crimes.

8. It can be pickpocketing, or women often commit crimes which are related to illicit trafficking in drugs, identity theft involving Automated Teller Machine (cash machine) ATMs and credit cards.

9. Preventing women's crime is an integral part of crime prevention in general.

It is carried out at two levels:

1) Social

2) Criminological

10. The main criminological prevention measures include criminological prevention, control of crimes and their termination.

11. Prevention includes a wide range of measures of social-economic, ideological, and educational character, which prevent crime emergence, spread and recidivism in the environment in which moral degradation of women occurs.

Індивідуальні завдання

1. Поняття і кримінології. Система кримінології як науки.

2. Методологічні основи української кримінології.

3. Місце кримінології в системі наук, її співвідношення з правовими і суспільними галузями знань и галузей законодавства

4. Теоретичне і практичне значення кримінології, використання кримінологічних знань в правоохоронній діяльності.

5. Міждисциплінарний, загальнотеоретичний, комплексний характер кримінології. Співвідношення кримінології і кримінального права.
6. Кримінологічна характеристика суспільних явищ: поняття, елементи, функції, практичне використання.
7. Види кримінологічної діяльності.
8. Кримінологічна експертиза нормативно-правових актів і їх проектів як різновид кримінологічної діяльності.
9. Практичне значення кримінології в протидії злочинності та вплив кримінології на формування професійних якостей юриста.
10. Історія розвитку кримінологічної науки в Україні.
11. Вплив зарубіжної кримінології на стан сучасної вітчизняної кримінології та її практичне застосування в протидії злочинності.
12. Уявлення про злочинність як про один із видів поведінки, що відхиляється від норми.
13. Поняття злочинності та її кримінологічні ознаки.
14. Співвідношення понять злочинності і злочину.
15. Якісні і кількісні показники злочинності.
16. Латентна злочинність. Види латентності злочинів.
17. Диференціація злочинів у залежності від ступеню їх латентності.
18. Стан злочинності в Україні. Тенденції і особливості сучасної злочинності.
19. Основні теорії, що пояснюють виникнення та існування злочинності у суспільстві.
20. Причини та умови злочинності в Україні на сучасному етапі
21. What is economic delinquency?
22. What are the main types of economic crimes?
23. What are the main problems of economic crime in Ukraine?
24. What is «shadow» economy?
25. What is corruption?
26. What is organised delinquency?
27. What are the main laws against corruption?
28. What are drugs?
29. What are the main types of drugs in Ukraine?
30. What is cannabis?
31. What is cocaine ?
32. What is ecstasy?
33. What is LSD?
34. What is heroin?
35. What is methamphetamine?
36. What are the main measures to combat drug abuse?
37. What does the term «exemption from criminal liability» mean?
38. What can you say about the activities of Ukrainian Medical and Monitoring Centre on Drugs and Alcohol?
39. What can you say about the activities of Ukraine's International cooperation in the field of drugs?

40. Characterize women's crime prevention in Ukraine.
  41. Characterize the criminological sides of female delinquency.
  42. What are the main factors of female delinquency?
  43. Compare the main causes of female and male delinquency.
  44. Characterize measures to prevent female delinquency.
  - 45.** What is domestic violence?
  - 46.** What are criminological characteristics of juvenile delinquency?
  - 47.** Speak on quantitative crime indicators.
  - 48.** Speak on crime qualitative indicators.
  - 49.** What is absolute crime rate indicator?
  - 50.** Describe causes and factors of juvenile delinquency.
  - 51.** What are the main economic problems in family in Ukraine?
  - 52.** What are the main psychological problems in family?
  - 53.** What are the main social problems in family?
  - 54.** What are the main moral problems in family?
-

Теми презентацій

1. Економічні фактори сучасної злочинності в Україні.
2. Політичні фактори сучасної злочинності в Україні.
6. Правові фактори сучасної злочинності в Україні.
7. Соціальні фактори сучасної злочинності в Україні.
8. Організаційно-управлінські фактори сучасної злочинності в Україні.
9. Фактори злочинності, пов'язані з недоліками правоохоронної і правозастосовної діяльності в Україні.
10. Поняття і ознаки особи злочинця.
11. Злочинна особистість: теоретичні положення та практичне значення.
12. Співвідношення поняття особи злочинця з суміжними поняттями
13. Особистість злочинця: визначення, ознаки, структура.
14. Поняття криміногенної спрямованості та криміногенної установки особистості.
15. Поняття та структура кримінологічної характеристики особи злочинця.
16. Типологія особи злочинця і класифікація злочинців.
17. Зміст причин і умов індивідуальної злочинної поведінки, їх співвідношення з детермінантами злочинності.
18. Поняття та елементи механізму індивідуальної злочинної поведінки.

19.Обставини, що впливають на формування негативної спрямованості особи.

20.Поняття конкретної життєвої ситуації, її роль в механізмі індивідуальної злочинної поведінки.

Ситуативні завдання

Завдання 1.

Дайте кримінологічну характеристику злочинності в районі, місті, де ви мешкаєте чи працюєте. У чому проявляються її особливості?

Завдання 2.

К. пред'явлено звинувачення у вчиненні корисливого злочину: він викрав побутову техніку і запасні деталі з майстерні, де працював. У ході розслідування виявлено, що К. ріс і виховувався у несприятливому середовищі. Батько залишив родину, коли йому було лише три роки. Мати вела аморальний спосіб життя, досить часто вдома розпивала з чужими людьми спиртні напої, вихованням сина не займалася. Незабаром її було засуджено за крадіжку. Хлопчик став жити у бабусі. У школі він вчився погано. Свій вільний час проводив на вулиці з хлопцями, старшими за віком, почав пити, грати в азартні ігри. Двічі був засуджений за крадіжку і хуліганство. У виправній колонії К. отримав спеціальність слюсаря з ремонту побутових приладів. Після відбуття покарання працевлаштувався в приватну майстерню з ремонту побутової техніки. Там часто пиячили, постійно відбувалися сварки. Одного разу К. зустрів приятелів, з якими відбував покарання. Погрожуючи розправою, вони вимагали повернути їм старий борг. Тоді К. викрав з майстерні декілька відремонтованих приладів, продав їх, а гроші віддав у сплату боргу.

У чому причина вчинення К. нового злочину? Які умови сприяли його вчиненню? Які обставини викликали у нього рішучість скоїти крадіжку?

Завдання 3.

Неповнолітній Є. вчинив особливо злісне хуліганство із застосуванням ножа. До скоєння цього злочину він працював слюсарем на підприємстві. До роботи ставився недбало, з'являвся у нетверезому стані, з товаришами по роботі був неввічливим, у громадських місцях вів себе розбещено, виступав ініціатором азартних ігор. Ніж він виготовив на своєму робочому місці. Керівництво цеху не реагувало на антигромадські дії Є. Злочин учинено в літньому парку культури, де патрулювання працівниками міліції не здійснювалося. Опитування сусідів показало, що Є. часто скандалив у сім'ї, провокував п'яні дебоші у дворі свого будинку, погано впливав на підлітків, проявляв агресивність. На основі наведених даних складіть проект плану про-10 філактичної роботи дільничного офіцера поліції щодо Є. після відбуття покарання.

Завдання 4.

Аналіз криміногенної ситуації в одному зі “спальних” районів міста засвідчив, що за останні 3 роки в ньому на 12% збільшилась кількість квартирних крадіжок. Переважна більшість з них (91%) вчинялася вдень, коли власники квартир були відсутні. Які заходи спеціально-кримінологічного запобігання можуть бути розроблені з цього приводу співробітниками Нац. поліції та органами місцевого самоврядування?

Завдання 5.

Яким, на Ваш погляд, може бути партнерство громадськості й поліції в запобіганні злочинності? Запропонуйте конкретні заходи в цій сфері. Які нормативні акти, спрямовані на залучення громадськості до запобігання злочинності, Вам відомі? Завдання

Завдання 6.

Запропонуйте віктимологічні профілактичні дії, спрямовані на усунення ситуацій, що провокують заподіяння майнової шкоди?

Завдання 7.

За рік у країні зареєстровано 540 тис. злочинів, їх учинили 250 тис. злочинців. Серед них 33 тис. жінок; 32 тис. – неповнолітніх; ніде не працювали і не навчалися – 87 тис. осіб. Серед зареєстрованих злочинів 340 тис. – корисливих, 21,5 тис. – насильницьких, 39 тис. – корисливо-насильницьких. Групова злочинність становила 66 тис. злочинів, рецидивна – 46 тис. злочинів. У містах учинено 376,6 тис., у сільській місцевості – 121,6 тис. злочинів. Кількість нерозкритих злочинів становила 226,4 тис., злочинів у сфері економіки – 39,9 тис.

На основі наведених даних визначте структуру злочинності та її характер за соціально-демографічними, кримінальноправовими і кримінологічними показниками. Які тенденції простежуються при аналізі структури злочинності за цими даними?

Задачі для самостійного опрацювання

У кримінально-правовій статистичній звітності не знайшли

відображення такі чотири злочини:

- 1.** С. украв зі складу приватного підприємства будівельні матеріали на суму 11750 грн. Ці матеріали шляхом підробки документів були оформлені як використані на збудованих об'єктах. Поточні перевірки крадіжки не виявили.
- 2.** У нетверезому стані П. учинив бійку в гуртожитку, побив молодого робітника Ш., заподіявши йому середньої тяжкості тілесні ушкодження. Ні потерпілий, ні його товариші, які були присутні при цьому, не повідомили нікому про те, що трапилось, оскільки побоювалися розправи з боку П.
- 3.** Група шахраїв в аеропорту виграла у декількох громадян 3000 грн. Через три тижні злочинці були затримані. На допиті потерпілі заявили, що вони не

усвідомлювали, що стали жертвами шахрайства, і тому своєчасно не повідомили про факт злочину.

4. У громадянина Д. невідомі особи викрали мотоцикл. Розглянувши заяву потерпілого, слідчий відмовив у порушенні кримінального провадження на тій підставі, що мотоцикл експлуатувався тривалий час, перебував у поганому технічному стані і тому не мав для володаря значної цінності. Тож діяння через малозначність не становить суспільної небезпеки.

До якого різновиду латентної злочинності належить кожний із цих злочинів?

5. Дайте кримінологічну характеристику злочинності в районі, місті, де ви мешкаєте чи працюєте. У чому проявляються її особливості?

6. К. пред'явлено звинувачення у вчиненні корисливого злочину: він викрав побутову техніку і запасні деталі з майстерні, де працював. У ході розслідування виявлено, що К. ріс і виховувався у несприятливому середовищі. Батько залишив родину, коли йому було лише три роки. Мати вела аморальний спосіб життя, досить часто вдома розпивала з чужими людьми спиртні напої, вихованням сина не займалася. Незабаром її було засуджено за крадіжку. Хлопчик став жити у бабусі. У школі він вчився погано. Свій вільний час проводив на вулиці з хлопцями, старшими за віком, почав пити, грати в азартні ігри. Двічі був засуджений за крадіжку і хуліганство. У виправній колонії К. отримав спеціальність слюсаря з ремонту побутових приладів. Після відбуття покарання працевлаштувався в приватну майстерню з ремонту побутової техніки. Там часто пиячили, постійно відбувалися сварки. Одного разу К. зустрів приятелів, з якими відбував покарання. Погрожуючи розправою, вони вимагали повернути їм старий борг. Тоді К. викрав з майстерні декілька відремонтованих приладів, продав їх, а гроші віддав у сплату боргу. **У чому причина вчинення К. нового злочину? Які умови сприяли його вчиненню? Які обставини викликали у нього рішучість скоїти крадіжку?**

7. Неповнолітній Є. вчинив особливо злісне хуліганство із застосуванням ножа. До скоєння цього злочину він працював слюсарем на підприємстві. До роботи ставився недбало, з'являвся у нетверезому стані, з товаришами по роботі був невічливим, у громадських місцях вів себе розбещено, виступав ініціатором азартних ігор. Ніж він виготовив на своєму робочому місці. Керівництво цеху не реагувало на антигромадські дії Є. Злочин учинено в літньому парку культури, де патрулювання працівниками міліції не здійснювалося. Опитування сусідів показало, що Є. часто скандалив у сім'ї, провокував п'яні дебоші у дворі свого будинку, погано впливав на підлітків, проявляв агресивність. **На основі наведених даних складіть проект плану про- 10 філактичної роботи дільничного інспектора міліції щодо Є. після відбуття покарання.**

ПРИНЦИПИ І ВИДИ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

ВИЩОЇ ОСВІТИ

Контроль знань є складовою багатогранного навчального процесу в БНАУ і являє собою організацію зворотного зв'язку як засобу управління навчально-виховним процесом. Показники контролю знань здобувачів вищої освіти є основою для судження про результати навчання та для вирішення таких питань, як ступінь опанування навчальною програмою, переведення на наступний курс, призначення стипендії, випуск з ЗВО і видача диплому. Результати контролю знань слугують основним показником, за яким оцінюється робота окремо взятого здобувача вищої освіти, академічної групи, курсу, факультету в цілому, а також робота викладацького складу.

За умови правильної організації контроль знань слугує навчальним, виховним, організаційним, розвиваючим, методичним та іншим цілям.

Контроль знань будується на таких основних принципах:

- перевірка й оцінка знань здобувачів вищої освіти повинна відображати рівень засвоєння знань та стимулювати студентів до досягнення нових успіхів;
- перевірку і оцінювання знань слід проводити систематично, планово, у нерозривному зв'язку з усім процесом навчання; послідовно з поступовим ускладненням завдань, змісту і методики;
- перевірка та оцінювання знань здійснюються з урахуванням індивідуальних особливостей і особистих успіхів кожного окремого здобувача вищої освіти;
- диференціація оцінок має здійснюватися за об'єктивними заздалегідь визначеними критеріями;
- оцінка знань здобувача вищої освіти повинна відповідати істинній якості й кількості засвоєних ним знань, вмінь і навичок.

Контроль знань з дисципліни закінчується іспитом та складається з двох блоків планових заходів:

- 1) поточний контроль знань студентів;
- 2) підсумковий контроль знань студентів.

ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з навчальної дисципліни «Кримінальне процесуальне право» включає тематичне оцінювання та модульний контроль. Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні та практичні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Оцінювання поточної роботи здобувача вищої освіти протягом семестру проводиться за трьома основними напрямками (об'єктами контролю):

- 1) систематичність та активність роботи на семінарських заняттях;

- 2) виконання завдань для самостійного опрацювання;
- 3) виконання модульних завдань.

Результати оцінювання поточної роботи студента в семестрі є підставою для допуску його до складання іспиту.

Модульний контроль проводиться у формі комп'ютерного тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється у формі заліку.

ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність здобувачів вищої освіти в дискусії, якість конспекту.

Оцінку на практичному (семінарському) занятті здобувач вищої освіти отримує за виконані командні проекти, зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких

	прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times \max ПК}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		Іспит	Залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «іспит»

		Практичні	Самостій-	Модуль-		Загаль-
--	--	-----------	-----------	---------	--	---------

Види робіт	Лекції	заняття	на робота	ний контроль	ІНДЗ	ний бал
Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
за результатами вивчення дисципліни «Кримінологія»

№ п/п	Об'єкти контролю	Кількість балів
1	Лекції	10 балів
1.1	Практичні заняття (семінарські заняття)	20 балів
1.2	Модульний контроль	20 балів
1.3	Іспит	30 балів
1.4	Самостійна робота	10 балів
1.5.	ІНДЗ	10 балів

Поточний контроль знань здобувача вищої освіти є невід'ємною частиною всього навчального процесу і засобом виявлення ступеня засвоєння програмного матеріалу. Поточний контроль роботи здобувача вищої освіти протягом семестру повинен: допомагати в організації його роботи; привчати здобувача вищої освіти до систематичного опрацювання матеріалу і підготовки до сприйняття наступних тем з програми навчальної дисципліни; виявити ступінь відповідальності здобувача вищої освіти та його ставлення до роботи, причини, що перешкоджають виконувати навчальну програму; стимулювати активність та інтерес здобувача вищої освіти у вивченні навчальної дисципліни; виявити обсяг, рівень і якість сприйняття здобувачем вищої освіти матеріалу, який вивчається; визначити недоліки й прогалини у знаннях та шляхи їх усунення; виявити рівень опанування навичками самостійної роботи.

Оцінювання поточної роботи здобувача вищої освіти протягом семестру проводиться за трьома основними напрямками (об'єктами контролю): систематичність та активність роботи на семінарських та практичних заняттях; виконання завдань для самостійного опрацювання; виконання модульних завдань. Оцінювання поточної роботи здобувача вищої освіти здійснюється в межах 100 балів. Результати оцінювання поточної роботи здобувача вищої освіти в семестрі є підставою для допуску його до складання іспиту.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Поняття та визначення кримінології як науки. Предмет науки і його характеристика.
2. Місце кримінології в системі правових наук. Зв'язок кримінології з суспільними та природничими науками.
3. Методологія, функції та завдання кримінології.
4. Система кримінологічної науки. Кримінологічна класифікація Особливої частини кримінології.
5. Виникнення та розвиток кримінології як самостійної науки. Зародження кримінологічної думки.
6. Біологічні концепції причин злочинності. Позитивізм у кримінології (Ч. Ломброзо, Е. Феррі).
7. Соціальні концепції причин злочинності: загальна характеристика.
8. Психологічні та психіатричні теорії причин злочинності.
9. Теорія аномії і її значення для сучасного розуміння причин злочинності. Інтеракціонізм у кримінології. Теорія конфлікту. Теорія стигматизації та диференційного зв'язку.
10. Розвиток кримінології в Україні за радянських часів.
11. Сучасний стан кримінології в Україні.
12. Злочинність : поняття, ознаки та визначення. Відмінність злочинності від злочину.
13. Кількісні показники вимірювання злочинності як соціально-правового явища. Якісні показники вимірювання злочинності. Структура, характер, географія, ціна й інші показники.
14. Поняття латентної злочинності та її різновиди. Негативні наслідки латентної злочинності. Способи визначення латентної злочинності.
15. Загальна характеристика сучасної злочинності в Україні (основні риси та тенденції).
16. Поняття кримінологічної детермінації. Основні причини й умови (чинники) сучасної злочинності в Україні.
17. Причини й умови окремого (одиночного) злочину: визначення та характеристика.
18. Умови, що сприяють учиненню злочинів та умови, що сприяють досягненню злочинного результату (пияцтво, алкоголізм, наркоманія, токсикоманія, проституція та ін.).
19. Обставини несприятливого морального формування особи як джерело індивідуальної злочинної поведінки.
20. Конкретна життєва ситуація, її види та місце в механізмі окремого злочину. Привід і зачіпка до вчинення злочину.
21. Взаємозв'язок між причинами, умовами та конкретною життєвою ситуацією у механізмі індивідуальної злочинної поведінки. Мотивація злочинної поведінки.

22. Поняття особи злочинця та співвідношення із суміжними поняттями (особою підозрюваного, обвинуваченого та ін.).
23. Структура особи злочинця. Основні риси кримінологічної характеристики.
24. Співвідношення соціального та біологічного в структурі особи злочинця. Генезис особистості злочинця.
25. Типологія злочинців.
26. Віктимологія як кримінологічне вчення про жертву злочину та складова частина кримінологічної науки.
27. Предмет, завдання та система кримінологічної віктимології.
28. Віктимізація та віктимність. Поняття та кримінологічне значення віктимності. Поняття та чинники віктимізації.
29. Типологія та класифікація жертв злочинів. Жертва злочину та суміжні поняття.
30. Поняття, визначення, цілі та структура запобігання злочинності.
31. Класифікація запобіжних заходів за масштабом, об'єктами, суб'єктами, призначеністю.
32. Загальносоціальне запобігання злочинності, поняття та характеристика заходів.
33. Спеціально-кримінологічне запобігання злочинності, поняття та загальна характеристика.
34. Індивідуальна профілактика злочинної поведінки.
35. Кримінологічна профілактика як вид спеціально-кримінологічного запобігання злочинності, її структура, характеристика заходів.
36. Відвернення та припинення злочинів як вид спеціально-кримінологічного запобігання злочинності.
37. Організація та управління процесом запобігання злочинності. Практика державного і регіонального планування запобігання злочинності.
38. Об'єкт запобігання злочинності. Криміногенність об'єкта. Класифікація об'єктів.
39. Суб'єкти запобігання злочинності, визначення, ознаки, поняття та загальна характеристика. Система суб'єктів запобігання злочинності в Україні.
40. Поняття та система віктимологічної профілактики злочинів.
41. Методи запобіжного впливу на об'єкт: поняття, класифікація, значення.
42. Правоохоронні органи як суб'єкти запобігання злочинності, їх завдання та загальна характеристика діяльності.
43. Міжнародна боротьба з тероризмом. Транснаціональні та транскордонні злочини.
44. Основні напрями діяльності прокуратури щодо запобігання злочинності.
45. Органи місцевого самоврядування як суб'єкти запобігання злочинності.
46. Органи державного та господарського управління та контролю як суб'єкти запобігання злочинності. Роль засобів масової інформації і громадськості у запобіганні злочинності і корупції.

47. Методологія і методика кримінологічної науки: поняття, відмінність цих понять. Загальна характеристика і класифікація методів кримінологічних досліджень.
48. Загальні та спеціальні методи кримінологічних досліджень, їх класифікація. Етапи кримінологічного дослідження.
49. Статистичні методи збору, аналізу кримінологічної інформації. Суцільне та вибіркоче кримінологічне дослідження. Основні умови вибірки, обсяг вибірки, правила вибірки. Похибка репрезентативності.
50. Конкретно-соціологічні методи збору кримінологічної інформації. Анкетний метод збору інформації. Інтерв'ю як метод кримінологічних досліджень. Спостереження в кримінології.
51. Психологічні методи, що застосовуються в кримінологічних дослідженнях.
52. Вивчення документів як метод одержання кримінологічної інформації. Узагальнення й аналіз кримінологічної інформації.
53. Поняття, види та методи кримінологічного прогнозування (метод екстраполяції та експертних оцінок).
54. Поняття, завдання та види кримінологічного планування (державне та регіональне планування). Етапи кримінологічного планування.
55. Взаємозв'язок злочинності та «фонових» явищ (пияцтво, корупція, наркоманія, токсикоманія, проституція та ін.), які її детермінують.
56. Кримінологічна характеристика рецидивної злочинності та її запобігання.
57. Кримінологічна характеристика та запобігання злочинам у сфері службової та професійної діяльності.
58. Поняття та кримінологічна характеристика професійної злочинності. Детермінація (причини, умови) та запобігання професійній злочинності.
59. Кримінологічна характеристика, детермінація та запобігання злочинів, що вчинені жінками.
60. Кримінологічна характеристика організованої злочинності. Детермінація (причини, умови) та запобігання організованій злочинності.
61. Кримінологічна характеристика корупції як соціального та правового явища в Україні. Загальносоціальні та спеціально-кримінологічні заходи запобігання економічній злочинності.
62. Кримінологічна характеристика злочинності у сфері економіки, її детермінація та заходи запобігання.
63. Кримінологічна характеристика злочинів проти власності. Детермінація та заходи запобігання злочинів проти власності.
64. Кримінологічна характеристика насильницької злочинності проти життя та здоров'я особи. Детермінанти та заходи запобігання насильницьким злочинам проти життя та здоров'я особи.
65. Кримінологічна характеристика злочинів проти громадського порядку та моральності. Запобігання хуліганству.

66. Кримінологічна характеристика злочинів, учинених з необережності, запобігання їм. Загальна характеристика. Детермінація та заходи запобігання злочинності з необережності.
67. Кримінологічна характеристика злочинності неповнолітніх. Детермінація та запобігання злочинності неповнолітніх.
68. Кримінологічна характеристика, детермінація та заходи запобігання злочинності в місцях позбавлення волі.
69. Кримінологічна характеристика, детермінація та заходи запобігання екологічній злочинності.
70. Кримінологічна характеристика, детермінація злочинів проти громадської безпеки. Бандитизм і заходи щодо запобігання йому.
71. Кримінологічна характеристика, детермінація та запобігання злочинам у сфері незаконного обігу наркотичних засобів.
  72. Насильство в сім'ї: визначення, різновиди, причини й умови та заходи запобігання його злочинним проявам.
  73. Кримінологічна характеристика злочинності проти статевої свободи та статевої недоторканості особи, причини й умови та заходи із запобігання їм.
  74. Кримінологічна характеристика злочинності проти волі, честі та гідності особи, її причини й умови і заходи запобігання.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Кримінологія» для здобувачів вищої освіти факультету права та лінгвістики (<https://teach.btsau.net.ua/course/view.php?id=904>)
2. Наповненість сайту дистанційного навчання БНАУ (MOODL) (<https://teach.btsau.net.ua/course/view.php?id=904>).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Кримінологія : навчальний посібник-практикум (для здобувачів вищої освіти, що навчаються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти (081 «Право», 262 «Правоохоронна діяльність») / С.А. Шалгунова, А.М. Орлеан, О.С. Скок, Т.В. Шевченко, Ю.М. Крамаренко, Г.В. Барабаш, Ю.В. Волошина, І.В. Шило / За заг. ред. к.ю.н., доц. С.А. Шалгунової / Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. – 332 с. (<http://criminology.nlu.edu.ua/pidruchniki/>).
2. Кримінологія: Підручник / За заг. ред. Л. С. Сміяна, Ю. В. Нікітіна. – К.: Національна академія управління, 2010. – 496 с. (Режим доступу : <https://nam.kiev.ua/files/publications/978-966-8406-31-7-pos-compressed.pdf>).

3. Кримінологія : підручник / А.М. Бабенко, О.Ю. Бусол, О.М. Костенко та ін. ; за заг. ред. Ю.В. Нікітіна, С.Ф. Денисова, Є.Л. Стрельцова. – 2-ге вид., перероб. та допов. – Харків : Право, 2018. – 416 с. (Режим доступу : http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/2883/1/3107_IR.pdf).
4. Денисов С.Ф. Кримінологія (Особлива частина): навчальний посібник / С.Ф. Денисов, Т.А. Денисова, С.Г. Кулик. – Запоріжжя: КПУ, 2012. – 705 с.
5. Кримінологія (Загальна частина): навчальний посібник / [за загальною редакцією О.М. Бандурки]. – Харків: Видавництво ХНУВС, 2011. – 240 с.
6. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: у 3-х книгах / А.П. Закалюк. – Кн. 1: Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. – Київ: Ін Юре, 2007. – 424 с.
7. Бахуринська О. Протидія організованій злочинності: основні кримінологічні та правові проблеми: навчально-методичний посібник-практикум (кримінальне право та кримінологія). К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2020. с.199 (<https://law.knu.ua/ua/literatura-kafedry-kryminalnoho-prava-ta-kryminolohii>).
8. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: у 3-х книгах / А.П. Закалюк. – Кн. 3: Практична кримінологія. – Київ: Ін Юре, 2008. – 320 с.
9. Кримінологія / О.С. Стеблинська. – К. : Ін-т крим.-викон. служби, 2014. – 126 с. (Режим доступу : http://ikvsu.kvs.gov.ua/sites/default/files/imce/posibnik_kriminologiya.pdf).
10. Профілактика злочинів: Підручник / О.М. Джужа, В.В. Василевич, О.Ф. Гіда та ін.; За заг.ред. докт. юрид. наук, проф. О.М. Джужи.-К.: Атіка, 2011.- 720 с. (Затвержено МОН як підручник для студентів вищих навчальних закладів).
11. Правова статистика: навчальний посібник / М.П. Пихтін, Г.С. Поліщук, М.І. шерман та ін.; За заг. ред. М.П. Пихтіна.-К.: ФОП О.С. Ліпкан, 2011.-272 с.
12. Кримінологічні засади запобігання злочинам в установах виконання покарань України (Пенітенціарна кримінологія)»: посібник / за ред. О.М. Джужі. – К.: НАВС, 2013. – 620 с.

PRIMARY SOURCES

1. International report on crime prevention and community safety : trends and perspectives, 2010.
2. The Law of Ukraine "On the Fundamentals of Anticorruption Policy in Ukraine (Anti-Corruption Strategy) to Be Effective within 2014-2017".
3. The Law of Ukraine "On the National Anticorruption Bureau of Ukraine".
4. The Law of Ukraine "On Prevention of Corruption".
5. Ronald B. Flowers. Female Crime, Criminals and Cellmates: An Exploration of Female Criminality and Delinquency – Mc Farland: 1995.-Socsal science – 286 p.
6. Frank E. Hagan. Introduction to Criminology: Theories, Methods and Criminal Behavior SAGE, 2008.- Social Science 534 p.

7. Stefan Harrendorf, Markku Heiskanen, Steven Malby (eds.) International Statistics on Crime and Justice.
8. Special committee on organised crime, corruption and money laundering. The Economic, Financial & Social Impacts of Organised Crime in the EU.
9. Violence and Female Delinquency: Gender Transgressions and Gender Invisibility.

SECONDARY SOURCES

1. Global Study on Homicide. United Nations Office on Drugs and Crime, 2013.
2. Corruption Plague Kyiv Post (June 25, 2009).
3. National Institute on Drug Abuse Office of Science Policy and Communications Public Information Branch 5600 Fishers Lane.
4. S Simpson, 'Feminist Theory, Crime and Justice' (1989) 27(4).
5. Karpinska N. Criminological characteristics on female juvenile delinquency in Ukraine // Історико - правовий часопис. № 2 (6). 2015.
6. Crime, Criminal Justice, and Criminology in Post-Soviet Ukraine Issues in International Crime Todd S. Foglesong and Peter H. Solomon, Jr.
7. Female Juvenile Delinquency: Misunderstood by the Juvenile Justice System, Neglected by Social Science Stephanie Hoyt¹ and David G. Scherer^{2,3}.
8. Organised crime: revenues, economic and social costs, and criminal assets available for seizure.
9. Critical Criminal Justice Issues Task Force Reports From the American Society of Criminology to Attorney General Janet Reno.
10. Girls Study Group Understanding and Responding to Girls' Delinquency.
11. Substance Use, Drug Treatment, and Crime: An Examination of Intra-Individual Variation in a Drug Court Population Denise C. Gottfredson, Brook W. Kearley, Shawn D. Bushway.
12. Women Offenders¹ December 1999, NCJ 175688.

REFERENCE LITERATURE

1. Black's Law Dictionary for legal definition.
2. Glossary. U4 Anti-Corruption Recourse Centre.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://www.nbu.gov.ua> – бібліотека ім. В.І. Вернадського
2. <http://zakon.rada.gov.ua> – Верховна Рада України
3. <http://www.president.gov.ua> – Президент України
4. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України
5. <http://www.ccu.gov.ua> – Конституційний Суд України
6. <http://www.scourt.gov.ua> – Верховний Суд України
7. <http://www.scourt.intprof.com> – Судова палата у кримінальних справах
8. <http://www.minjust.gov.ua> – Міністерство юстиції України

9. <http://www.kvs.gov.ua> – Державна пенітенціарна служба України
10. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – Єдиний державний реєстр судових рішень
11. http://www.coe.int/t/r/human_rights_court – Європейський Суд з прав людини
12. <http://www.yurincom.com> – Видавництво юридичної літератури
13. <http://legal.com.ua> – Інформаційно-пошукова система по законодавству

REDING ON THE INTERET

1. <http://thelawdictionary.org/>
2. <http://www.yandex.ua/clck/jsredir>
3. <https://www.googleadservices.com>
4. <https://www.google.com.ua/url>
5. <https://www.google.com.ua/?gws>
6. https://www.google.com.ua/?gws_rd=ssl
7. http://cis-legislation.com/promo_page
8. <chrome-extension://mhjfbmdgcfjbbpaeojofohoefgiehjai/index.html>
9. <http://www.academia.edu/attachments>
10. <http://www.sciencedirect.com/science/article/pi>